



Brussel, 18 juni 2020
(OR. en)

8951/20

COPEN 158
CRIMORG 51
CATS 42
JAI 504
ENFOPOL 146
ENV 358

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Achtste ronde van wederzijdse evaluaties - "De praktische uitvoering en toepassing van het Europees beleid inzake preventie en bestrijding van milieucriminaliteit" Follow-up van het verslag over Nederland

Bij wijze van follow-up van elke ronde van wederzijdse evaluaties wordt elke lidstaat verzocht het secretariaat-generaal van de Raad in kennis te stellen van de maatregelen die hij heeft genomen naar aanleiding van de ontvangen aanbevelingen.

Een follow-upverslag dient binnen 18 maanden na de aanneming van het betrokken verslag te worden ingediend.

Voor de delegaties gaat hierbij het follow-upverslag van Nederland over de aanbevelingen in verslag 8379/1/18 REV1 voor de achtste ronde van wederzijdse evaluaties.

**ACHTSTE RONDE VAN WEDERZIJDSE EVALUATIES OVER "DE PRAKTISCHE
UITVOERING EN TOEPASSING VAN HET EUROPEES BELEID INZAKE
PREVENTIE EN BESTRIJDING VAN MILIEUCRIMINALITEIT"**

- FOLLOW-UP VAN HET VERSLAG OVER NEDERLAND

In de context van de achtste ronde van wederzijdse evaluaties over "De praktische uitvoering en toepassing van het Europese beleid inzake preventie en bestrijding van milieucriminaliteit",

Het evaluatieverslag over Nederland in document 8379/1/18 is op 11 september 2018 door de Groepen rechtshandhaving (LEWP) en samenwerking in strafzaken (Copen) goedgekeurd.

Overeenkomstig de procedures in document 15538/4/15 dienen wij ons verslag in over de follow-up van de aanbevelingen die aan Nederland zijn gedaan in het bovengenoemde evaluatieverslag.

Aanbeveling 1

Overweeg de douaneautoriteiten meer te betrekken op strategisch en op tactisch niveau, alsook bij de activiteiten van de Landelijke Milieukamer.

Op strategisch niveau hebben het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat convenanten afgesloten met het Ministerie van Financiën voor de uitvoering van de wettelijke taken van beide departementen. Op basis van deze convenanten worden ieder jaar tussen de Douane en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat afspraken gemaakt over de prioriteiten.

Op tactisch niveau maakt de Douane deel uit van het onderzoeksteam als dat voor het onderzoek nodig is. Op die manier is de Douane wel betrokken bij de activiteiten van de Landelijke Milieukamer, maar maakt zij tot op heden nog geen structureel onderdeel uit van de Landelijke Milieukamer. Derhalve ziet Nederland er vooralsnog geen toegevoegde waarde in dat de Douane structureel deel zou uitmaken van de Landelijke Milieukamer. Meer informatie over de convenanten is te vinden op de volgende website (in het Nederlands):

- <https://download.belastingdienst.nl/douane/docs/convenant-douane-miw-en-minfin-do8051z2fd.pdf>

Aanbeveling 2

Moedig de landelijke autoriteiten aan statistieken over misdrijven en rechtszaken over afvalcriminaliteit in te winnen en te publiceren.

Het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen en de Inspectie Leefomgeving en Transport publiceren kwantitatieve en kwalitatieve informatie met betrekking tot afvalcriminaliteit in hun jaarverslagen. Die verslagen zijn te vinden op de volgende websites (in het Nederlands):

- <https://www.ilent.nl/documenten/jaarverslagen/2019/05/15/jaarverslag-ilt-2018>
- <https://www.magazinesrijkswaterstaat.nl/lma/2019/03/index>

Aanbeveling 3

Overweeg hun expertise op het gebied van financiële onderzoeken te delen in het kader van de prioriteiten inzake milieucriminaliteit van de EU-beleidscyclus.

De Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst is een van de vier bijzondere opsporingsdiensten die Nederland kent. De organisatie richt zich specifiek op het opsporen en bestrijden van fiscale en financiële fraude, waaronder witwassen en corruptie.

Niet alleen signaleert zij problemen, zij brengt ook nieuwe fenomenen en trends op het gebied van financiële fraude in kaart en verzorgt data-analyse voor onderzoeken naar onder meer witwassen en fraude.

De Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst heeft een platform "Trends4fi" ingericht met een website (www.trends4fi.org), een mobiele app en trendgroepen om in samenwerking met verbonden netwerken van publieke en private organisaties foresights te genereren. Dit wordt netwerktrendwatching genoemd, in feite een tool die is ontworpen om zoveel mogelijk nieuwe informatie en nieuwe inzichten te genereren over ontwikkelingen die een impact kunnen hebben op financiële misdaad en bestrijding ervan.

Aanbeveling 4

Overweeg op landelijk niveau meer aandacht te besteden aan de inspectie van afvaloverbrengingen vanuit Nederland.

De Inspectie Leefomgeving en Transport houdt toezicht op afvaloverbrengingen met het oog op het verminderen van het risico van afval voor het milieu in combinatie met het streven naar een circulaire economie. De systematiek die hierin wordt gehanteerd bestaat erin niet uitsluitend te kijken naar de herkomst van afval, maar ook naar de bestemming. Dit uitgangspunt bevordert de multidisciplinaire aanpak van de problematiek.

Op programmaniveau wordt aandacht besteed aan onderwerpen als kunststof, elektronica, brandstoffen, sloopschepen, biomassa, zeer zorgwekkende stoffen in afval, kwik en End of Life Vehicles, met extra aandacht voor de internationale context, met name om het waterbedeffect te voorkomen. Andere afvalonderwerpen worden als lijntaken behandeld.

De inspecties van afvaloverbrengingen hebben dus het hele jaar door de aandacht, waarbij de Inspectie Leefomgeving en Transport nauw samenwerkt met Politie en Douane.

Het toezicht richt zich op afvalstromen in havens (met focus op Rotterdam). Havens krijgen aparte aandacht vanwege de verstrekkende gevolgen:

- havens hebben een spilfunctie bij de uitvoer van afvalstoffen uit de EU, en
- het belang om te komen tot een circulaire economie.

Aanbeveling 5

Overweeg de bevoegde autoriteiten aan te sluiten op het Siena-systeem.

- Deelname aan de Dutch Desk

Sinds 1 augustus 2019 sluit een rechercheur van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT/IOD) aan bij de Dutch Desk van Europol als Europol Liaison Officer Milieu. Dit houdt onder andere in dat deze rechercheur een reguliere "end user" is geworden van het Siena-berichtensysteem. Daarnaast heeft deze rechercheur ook een eigen Siena-account toegekend gekregen. Door middel van de end user-status en de Siena-account heeft de ILT/IOD nu rechtstreekse toegang tot Siena – via deze rechercheur – en kan de ILT/IOD vrijuit (onder bepaalde voorwaarden) informatie uitwisselen met de bij Europol aangesloten lidstaten, derde landen en natuurlijk ook met Europol zelf (i.e. Analytical en Focal Points). Daarnaast kan de ILT/IOD ook gebruikmaken van de ENU (Europol National Unit).

- EIS (Europol-informatiesysteem)

Daarnaast is er ook EIS. Met dit systeem is het mogelijk rechtstreeks en geautomatiseerd informatie in het Europol-informatiesysteem over te zetten vanuit de SUMMIT-omgeving. Denk hierbij voornamelijk aan entiteiten (subjecten uit onderzoeken, personen, locaties etc.). EIS staat los van Siena, maar tegenwoordig wordt informatie die in EIS gezet wordt via de ELM (Europol Link Management-systeem) automatisch vergeleken. Het is de bedoeling dat alle bijzondere opsporingsdiensten en de Politie in Nederland op EIS aangesloten zou worden. De Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst is sinds 3 juni 2019 aangesloten bij EIS, en de Politie al sinds 2017. De overige bijzondere opsporingsdiensten (inclusief ILT-IOD) volgen nog (als de ICT-vertraging is opgelost).

Aanbeveling 6

Oordeel of de oprichting van een gemeenschappelijk onderzoeksteam reeds bij de aanvang van een onderzoek aangewezen is (zoals dat het geval is met financiële onderzoeken).

Deze aanbeveling is staande praktijk. Hierbij twee nieuwsberichten over zaken waarbij vanaf de start van het onderzoek gewerkt is met een gemeenschappelijk onderzoeksteam:

- <https://www.ilent.nl/onderwerpen/afvaltransport-evoa/nieuws/2019/12/16/10-gecontroleerde-zendingen-voldoet-niet-aan-wetgeving-bij-afvaltransporten-naar-het-buitenland>
- <https://www.ilent.nl/actueel/nieuws/2020/02/26/onderzoek-bij-verdachte-transportbedrijven>

Aanbeveling 7

Moedig de 29 omgevingsdiensten aan op een meer geïntegreerde manier te gaan functioneren, onder meer door meer informatie te delen.

Omgevingsdiensten delen kennis over wetgeving, toezicht en handhaving op verschillende gebieden in verschillende werkgroepen. Het delen van informatie op casusniveau behoeft nog wel verbetering. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid werkt samen met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Openbaar Ministerie, opsporingsdiensten en provincies aan een actieplan voor verbetering van de aanpak van milieucriminaliteit. Samen met de uitvoeringsagenda vergunningverlening toezicht en handhaving, waar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat samen met provincies en gemeenten aan werkt, moet dit ook leiden tot een nog betere informatie-uitwisseling.

Omgevingsdienst NL is de vereniging van de 29 omgevingsdiensten (regionale uitvoeringsdiensten) in Nederland. Omgevingsdienst NL faciliteert en ondersteunt het stelsel van omgevingsdiensten en is het eerste aanspreekpunt voor omgevingsdienstkwesties die regio-overschrijdend zijn:

- Afstemming tactisch niveau uitvoering omgevingswetgeving
- Kennisuitwisseling: inhoudelijk en bedrijfsmatig
- Kwaliteitsontwikkeling
- Arbeidsmarktontwikkeling
- Aanspreekpunt voor bestuurlijke koepels
- Belangenbehartiging

Aanbeveling 8

Overweeg richtsnoeren op te stellen over het onderscheid tussen (bij-)producten en afval.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft richtsnoeren opgesteld over het onderscheid tussen (bij)producten en afval. Deze zijn vervat in de Leidraad afvalstof of product: richtsnoeren voor de uitleg en toepassing van de begrippen 'afvalstof', 'bijproduct' en 'einde-afvalstatus', die recent is herzien (2019). De herziene leidraad en het bijbehorende toetsingskader zijn te vinden op de volgende website (in het Nederlands):

- <https://lap3.nl/nieuws/nieuws-2018/leidraad-afvalstof/>

Aanbeveling 9

Evalueer de inspectiesystemen in het licht van artikel 50, punten c) en d), van de verordening overbrenging afvalstoffen.

De wijziging van artikel 50, met toevoeging van de leden 4 bis en 4 ter, heeft niet geleid tot wezenlijke gevolgen voor de wijze van controle. Uit jurisprudentie (o.a. ECLI:NL:GHAMS:2019:4247) volgt dat de toezichthouder geen direct bewijs kan vragen voor de "niet-afval-status" en, bij het ontbreken van zulk bewijs, niet tot de conclusie "het is afval" kan komen. Voordat de controle wordt uitgevoerd, dienen er indicaties te zijn dat sprake is van afval en tevens onderbouwde argumenten dat sprake is van afval, waarbij veelal een fysieke controle onontbeerlijk is. Daarnaast gaan de meeste controles over afvalstoffen waarbij de discussie "afval of niet" geen rol speelt. In geval van controles van gebruikte/afgedankte elektronica is deze discussie wel vaak aan de orde.

(evt.) ALGEMENE OPMERKINGEN

We hebben geen aanvullende (algemene) opmerkingen.